

Alt den Bestemmelse, at der skulde sendes liges mange Medlemmer fra Kongeriget Danmark paa den ene Side, og fra Hertugdømmerne Slesvig og Holsteen paa den anden Side. Om denne Bestemmelse siger jeg, at den aabenbart streb mod den Grundtanke, som selve Planen vilde gennemføre, thi Planen gik ud fra en monarkhist Genhedstænke, fra en fælles Repræsentationstænke, der omfattede hele Monarchiet, men Udførelsen vidnede om en Dualisme, som maatte undergrave selve Tanken (Hør!). Jeg beder Enhver vel betænke, at her ikke er Spørgsmaal om „Danst“ eller „Tydsk“, men om de Midler, hvorved efter Erfaringens og Tankens Lære en Plan under visse givne Forudsætninger kan gennemføres. Naar man vil sammenholde et Monarchie, saa maa man ikke tilfidesætte, ikke krænke Kjerne-landet, ligegyldigt hvad Sprog der tales deri, saa maa man ikke stille de forffjellige Dele i et saadant Forhold til hinanden, at de ligefrem anvises og henvises til selvoploesende, indbyrdes fortærende Strid og Modstand, men Udviklingen af Forfatningen maa svare til selve det naturlige Grundforhold. Der er, som det forekommer mig, at enhver uhildet Mand, idetmindste efter de Erfaringer, vi nu have gjort — jeg har ikke Lyst til nu at gaae irecte med de Mænd, der udfastede Forfatningsplanen i 1848 — maa indsee, ikke her Spørgsmaal om „Danst eller Tydsk“, men det er et politist Organisationspørgsmaal, og hvis jeg vilde tænke mig klartsvuende Mænd, der talte i alle europæiske Tungemaal, og der blandt dem var een, som talte Danst, og som med al Betsalenhed vilde godtgjøre, at det danst Monarchie ikke trængte til anden Organisation end den, der stod i Rescriptet af 28de Januar 1848, thi Danmark var stærkt nok, og Danmark vilde dog gjøre sin Indflydelse gjældende, saa vilde jeg sige: „Du taler Danst, men der er Svig i din Tænke“. Var der derimod en Anden, lad ham tale Tydsk eller hvilketfomhelst andet Sprog, som anerkjendte de naturlige Forholds Bægt, saa vilde jeg sige: „Du er den, som jeg kan fæste Tillid til, uden Hensyn til, hvilket dit Maal monne være“.

Det varede ikke længe, før det viste sig, at

denne Forfatningsplan ikke kunde gennemføres; de Valg, der skulde foregaae histovre til den Forsamling, som skulde sammentræde for at afgive en Betænkning over Kongens Plan, vilde man kun foretage med Forbehold, der tilintetgjorde Valgets Betydning. Saa kom andre og stærkere Begivenheder. Matten mellem den 23de og 24de Marts dannede der sig i Holsteen en provisorist Regjering, som vandt Styrke, da den Mand, der stod i Rendsborg, svigtede. Lad os nu see, hvorledes det siden den Tid er gaaet Provindstilstænderne. Institutioner kunne, mine Herrer! fødes og døe paa forffjellig Maade; en Institution kan vore langsomt frem og udvise sig, man kjender knap Spiren, den voxer op til et mægtigt Træ, man leder forgjæves efter den første Udvikling. Der gives en anden Maade, hvorpaa Institutioner kunne fødes, det er ved det enkelte Kongebud, det er naar der skal begyndes forfra, naar Alting er nyt. Ikke mindre kunne Institutioner døe paa forffjellige Maader, de kunne ophæves ved enkelt Lov og de kunne gaae til Grunde ved Begivenhedernes Gang, ved Begivenhedernes Sammenslygning uden at man kan paa-vise en enkelt Bestemmelse, der ophæver dem. I Kongeriget Danmark døde Provindstilstænderne en naturlig Død; i Hertugdømmet Slesvig døde Provindstilstænderne en voldsom Død (Hør!). Tre Dage, om jeg mindes ret, efterat den provisorist Regjering havde dannet sig, indkaldte den uden Kongens Samtykke ikke de slesvigiske og de holsteenske Provindstilstænder; men forenede slesvig-holsteenske Stænder (Hør!). Ikke alle, men de fleste af de forhenværende slesvigiske og de forhenværende holsteenske Provindstilstænders Medlemmer kom. Der var 76 Medlemmer tilstede. De anerkjendte eenstemmigt den provisorist Regjering og bevidnede disse Mænd, der havde stillet sig i Spidsen for Oprøret, deres Tak. Blandt de 76 er der uden Tvivl flere end Een, der bittert har fortrudt, hvad han dengang gjorde. Jeg veed ikke, i hvilken Grad dette gjælder om de tre Mænd, som sadde i hiin Forsamling og som i sin Tid ved de første europæiske Hoffer havde repræsenteret en tidligere danst Konge (Hør!). Denne provisorist Regjering og denne forenede slesvig-